

Sygn. akt I C 732/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2015 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Aneta Fiałkowska – Sobczyk

Protokolant: Aneta Łokaj

po rozpoznaniu w dniu 1 września 2015 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa A. P. (1)

przeciwko Gminie S.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza do powódki A. P. (1) na rzecz Gminy S. kwotę 7 217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt IC 732/14

UZASADNIENIE

Powódka A. P. (1) wniosła o zasądzenie od pozwanej Gminy S. kwoty 889 343,77 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu swojego żądania powódka wskazała, że w dniu 01.03.2012 r. działając jako podwykonawca podpisała umowę z firmą (...) S.A. z siedzibą w W. (generalnym wykonawcą) dotyczącą wykonania robót budowlanych na budowie stadionu lekkoatletycznego z terenem rekreacyjno - sportowym w ramach systemu (...) wraz z drogową infrastrukturą towarzyszącą w ramach wydatków kwalifikowanych oraz niekwalifikowanych w S.. Inwestorem tego przedsięwzięcia była pozwana Gmina S..

W trakcie realizacji robót budowlanych, których zakres wynikał z w/w umowy, pozwany przedstawił do realizacji projekt zamienny. Przy czym przeprowadzenie robót budowlanych zgodnie z projektem zamiennym było konieczne dla przeprowadzenia robót objętych zakresem podstawowym, zgodnie z umową z dnia 01.03.2012 r.

Powódka wykonała roboty dodatkowe wynikające z projektu zamiennego, a strony sporu oraz firma (...) S.A. uzgodniły, że rozliczenie niekwalifikowanych robót dodatkowych wynikających z projektu zastępczego nastąpi kosztorysem powykonawczym, który zostanie sporządzony według zasad określonych w treści umowy nr (...), jaką pozwana Gmina S. zawarła z (...) S.A. z dnia 03.03. (...).

Faktura VAT oraz kosztorys powykonawczy został przedstawiony firmie (...) S.A. w grudniu 2012 r. Pismem z dnia 17.12.2012 r. (...) S.A. zwróciła bez księgowania w/w fakturę uzasadniając, że w wyniku odstąpienia od umowy przez Inwestora – Gminę S. - firma nie ma zaakceptowanego ze strony inwestora zakresu robót oraz kwoty wynikającej z przeprowadzonej inwentaryzacji na przedmiotowej inwestycji.

W obliczu takiego stanowiska (...) S.A. i braku możliwości wywodzenia wobec pozwanej Gminy roszczenia z pierwotnego stosunku prawnego, na podstawie (...) k.c., co wynika z niepodpisania aneksów rozszerzających zakres umów, powódka kieruje swoje roszczenie do pozwanej Gminy S., w oparciu o przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu.

Przy czym, zdaniem powódki, wysokości dochodzonej kwoty wynika z dołączonych do pozwu faktur o numerach (...) z dnia 18.01.2013 r. oraz z kosztorysu powykonawczego, który został sporządzony przez generalnego wykonawcę robót – firmę (...) S.A. z siedzibą w W..

W odpowiedzi na pozew pozwana Gmina S. wniosła o oddalenie powództwa w całości zaprzeczając twierdzeniom powódki zawartym w pozwie.

W ocenie pozwanej brak jest podstaw do dochodzenia roszczenia od strony pozwanej Gminy S. na podstawie art. 647¹ k.c.

Powódka jako podwykonawca zawarła z wykonawcą firmą (...) S.A. z siedzibą w W. umowę o roboty budowlane bez zgody pozwanej Gminy jako Inwestora. Wykonawca (...) zwróciła się co prawda do Gminy S. o zaakceptowanie uczestnictwa powódki jako podwykonawcy w zakresie wykonywania części robót, ale zaproponowana umowa pomiędzy wykonawcą firmą (...) S.A. a podwykonawcą (...) A. P. (1) nie została zaaprobowana przez Inwestora.

W dniu 23.03.2012 r. Gmina złożyła na piśmie sprzeciw co do projektu umowy nr (...) z dnia 01.03.2012 r. zawartej przez Wykonawcę z powódką jako Podwykonawcą. Tym samym Inwestor nie może być odpowiedzialny solidarnie z wykonawcą za zapłatę podwykonawcy (powódce) za roboty budowlane w trybie w.w. przepisu art. 647¹ k.c.

Nadto powódka nie miała żadnej umowy z Wykonawcą, a tym bardziej z Inwestorem na wykonywanie jakichkolwiek robót dodatkowych.

Ponadto Generalny Wykonawca firma (...) S.A. zapewniła Gminę S. jako Inwestora, że rozliczyła się z Podwykonawcą - firmą (...) za wykonane przez tę firmę, a zlecone przez firmę (...) S.A. roboty.

Pozwana wskazała również, że powódka, wbrew ciążącemu na niej obowiązkowi, nie wykazała na czym polegać by miało bezpodstawne wzbogacenie pozwanej Gminy. Wartość takiego wzbogacenia nie może opierać się na przedłożonym przez powódkę kosztorysie, albowiem zawarta tam wycena robót została sporządzona jedynie na potrzeby firmy (...) S.A. i dotyczyła tego tylko podmiotu. Brak zawarcia umowy z pozwaną o wykonawstwo robót uniemożliwia przyjęcie jaka jest w istocie wartość robót wykonanych przez powódkę.

Zdaniem pozwanej, podkreślenia wymaga też fakt, że załączone protokoły odbioru robót nie oznaczają, że roboty zostały wykonane bez wad, albowiem protokół odbioru robót jest tylko oświadczeniem wiedzy, nie czynnością prawną. W ocenie pozwanej podstawą czy też przesłanką skuteczności żądania wynagrodzenia nie jest odbiór robót ale ich prawidłowe wykonanie.

Powódka w replice na odpowiedź na pozew podkreśliła, że Gminie S. jako Inwestorowi został zgłoszony podwykonawca oraz została przesłana umowa o podwykonawstwo nr (...) z dnia 01.03.2012 r. Pozwana nie zgłosiła sprzeciwu, a wniosła jedynie zastrzeżenie co do terminu zakończenia prac, co ostatecznie zostało uwzględnione w aneksie do umowy zawartym pomiędzy Wykonawcą a Podwykonawcą. Pozwana miała więc wiedzę o istotnych elementach podstawowej umowy zawartej pomiędzy (...) S.A. a Podwykonawcą- firmą (...), Miała więc wiedzę o zakresie robót powierzonych Podwykonawcy oraz jego wynagrodzeniu.

Pozwana Gmina S. w odpowiedzi na powyższe pismo powódki dodatkowo wskazała, że za roboty wynikające z umowy zawartej z Wykonawcą – firmą (...) S.A. z siedzibą w W. na podstawie wystawionej przez tego Wykonawcę faktury, w całości zapłaciła.

Roboty wykonywane przez powódkę (bez zgody pozwanej) wynikały z odrębnej umowy zawartej przez powódkę z (...) S.A. Pozwana została poinformowana o wykonaniu tych robót, co nie oznacza, że wyraziła na ich wykonanie przez powódkę, zgodę. Nawet gdyby przyjąć, że w jakiś sposób zaakceptowała umowę o podwykonawstwo z udziałem powódki, to za roboty wykonane przez powódkę, w części zaakceptowanej, wykonawca już zapłacił i jest z powódką rozliczony. Natomiast wykonywanie robót przez powódkę w części nie zaakceptowanej przez pozwaną, nie obciąża pozwanej. Oznacza to, że powódce od Gminy S. jako inwestora w oparciu o jego gwarancyjną odpowiedzialność wywiedzioną z art. 647¹ k.c. nie należy się zapłata. Pozwana Gmina nie jest odpowiedzialna za ewentualny brak wynagrodzenia powódki należnego jej od wykonawcy - firmy (...) S.A.

Powódka nie może domagać się zapłaty tego wynagrodzenia od pozwanej także na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu. Poza faktem braku udowodnienia roszczenia w tym zakresie, o czym była już mowa w odpowiedzi na pozew, Gmina zapłaciła wynagrodzenie wykonawcy (firmie (...) S.A.), z którym łączył ją ważny stosunek zobowiązaniowy i nie jest wzbogacona. Ewentualnego zaspokojenie powódka winna szukać od strony, z którą łączyła ją umowa tj. od firmy (...) S.A. z siedzibą w W..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strona pozwana Gmina S. jako Inwestor zawarła z firmą (...) S.A .z siedzibą w W. jako Wykonawcą w dniu 03.03.2011 r. umowę nr (...) na roboty budowlane na budowie stadionu lekkoatletycznego z terenem rekreacyjno-sportowym w ramach systemu (...) wraz z infrastrukturą towarzyszącą w ramach wydatków kwalifikowanych oraz niekwalifikowanych w S..

(okoliczność bezsporna);

Następnie Wykonawca - firma (...) S.A. z siedzibą w W. zawarł w dniu 01.03.2012 r. umowę nr (...) z Podwykonawcą - powódką A. P. (1) prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w W. na wykonanie robót budowlanych w ramach inwestycji prowadzonej na rzecz Gminy S.. Umowa ta w szczególności obejmowała wykonanie następujących robót:

- drogi i chodniki wewnętrzne - etap II (nawierzchnię i chodniki żwirowe),
- parking i drogę dojazdową (...), etap II (nawierzchnia, roboty ziemne, chodniki, zatoki parkingowe, krawężniki, obrzeża, roboty wykończeniowe),
- sieć wodociągową (studzienka wodomierzowa, odwodnienie powierzchni boisk i linii bieżni), - piaskownica, kanalizacja deszczowa,
- boisko piłkarskie (podbudowa z kruszyw i ziemi żyznej),
- bieżnia lekkoatletyczna (nawierzchnie, podsypki podbudowa),
- skocznia skoku o tyczce i skoku wzwyż (podbudowa i nawierzchnia),
- rzutnie (nawierzchnie),
- rów z wodą (podbudowa i montaż),
- trybuna ziemna (roboty ziemne i przygotowanie, podbudowa, elementy ścian oporowych, ławy i obrzeża nawierzchnie,
- zagospodarowanie terenu (stanowiska usługowe i ogrodzenie terenu).

Strony ustaliły jednocześnie, że do umowy zostanie podpisany aneks na roboty dodatkowe.

Podwykonawca zobowiązał się zakończyć roboty do dnia 10.10.2012 r.

(dowód: umowa nr (...) z 01.03.2012 r., k. 153-156);

Wykonawca robót - firma (...) S.A. z siedzibą w W. zgłosił w dniu 13.03.2012 r. Inwestorowi Gminie S. Podwykonawcę robót - powódkę A. P. (1) prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w W. (ul. (...) (...)-(...) W.) przesyłając umowę z dnia nr (...) z dnia 01.03.2012 r. wraz z wyszczególnionym zakresem robót budowlanych, które miała przeprowadzić powódka.

(dowód: pismo wykonawcy do inwestora obejmujące zgłoszenie podwykonawcy z dnia 09.03. (...), k. 152);

Gmina S. w piśmie z dnia 23.03.2012 r., w odpowiedzi na zgłoszenie podwykonawcy przez firmę (...) S.A. z siedzibą w W., złożyła zastrzeżenie, wskazując m.in., że nie może zaakceptować umowy z podwykonawcą - firmą (...), ponieważ wskazany w § 2 umowy nr (...) z dnia 1.03.2012 r. termin zakończenia robót jest dłuższy niż czas realizacji umowy przewidziany w umowie nr (...) z 3.03.2011 r. wiążącej pozwaną z firmą (...) S.A. z siedzibą w W.,

(dowód: pismo z 23.03.2012 r., k. 151);

Aneks nr (...) z dnia 03.04.2012 r. (...) S.A. z siedzibą w W. i Gmina S. zmienili umowę nr (...) z dnia 03.03.2011 r. w ten sposób, że wyznaczono nowy termin wykonania zakresu rzeczowego umowy przesuując go do dnia 12.11.2012 r.

(dowód: aneks wraz z harmonogramem rzeczowym, k. 231-241);

W okresie od 24.11.2011 r. do 27.12.2011 r. Gmina S. dokonała odbioru technicznego części robót wykonanych zgodnie z harmonogramem finansowo - rzeczowym dotyczącym drogi dojazdowej i chodników wewnętrznych - etap II, w tym zatoki parkingowej, krawężników i obrzeża, instalacji sanitarnej, sieci wodociągowej i przyłączy oraz zagospodarowania terenu w obrębie kortów tenisowych.

(dowód: protokoły odbioru technicznego, k. 202- 213, świadectwo wykonania robót nr (...), k. 221- 225, komplet dokumentów rozliczeniowych wraz ze świadectwem wykonania robót nr (...), k. 198-201);

Za wykonane roboty budowlane Gmina S. na podstawie faktury FV (...) zapłaciła firmie (...) S.A. z siedzibą w W. w dniu 25.01.2012 r. kwotę 228 596,02 zł

(dowód: faktura VAT FV (...), k. 195-196, potwierdzenie wykonania przelewu, k. 214);

Wykonawca robót firma (...) S.A. z siedzibą w W. w dniu 12.04.2012 r. wystawiła pozwanej Gminie S. kolejną fakturę nr (...) na kwotę 161 468,50 zł. Kwota objęta fakturą została przelana przez Gminę S. na rachunek firmy (...) w dniu 16.05.2012 r.

(dowód: faktura VAT nr (...) wraz z notatkami, k. 218-220);

W dniu 31.05.2012 r. pozwana Gmina S. zawarła umowę ze spółką (...) z siedzibą w Z. powierzając jej funkcję inżyniera kontraktu nad zadaniem „Budowa stadionu lekkoatletycznego z terenem rekreacyjnym – sportowym (...) wraz z drogą infrastrukturą towarzyszącą w ramach wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych w S.”.

(dowód: umowa z 31.05.2012 r., k. 179- 185, aneks do umowy, k. 186-187).

Na spotkaniu w dniu 22.10.2012r. Inwestor - Gmina S. wraz z przedstawicielami spółki (...) z siedzibą w Z. ustaliła sposób rozliczenia prowadzonej inwestycji „Budowa stadionu lekkoatletycznego z terenem rekreacyjnym – sportowym (...)” wraz z drogą infrastrukturą towarzyszącą w ramach wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych w S.”. Ustalono, że zakres robót wykonanych zgodnie z projektem podstawowym i całkowicie zakończonych zostanie rozliczony w oparciu o ceny z kosztorysu ofertowego stanowiącego załącznik do oferty złożonej przez wykonawcę. Dla elementów robót, które zawarte były w projekcie podstawowym i uległy zmianie w projekcie zamiennym,

wszystkie elementy wprowadzone jako nowe zostaną rozliczone kosztorysem szczegółowym wg. zasad określonych w porozumieniu stron.

Zakres wykonanych robót i ich wycena miał zostać przeprowadzony na podstawie inwentaryzacji.

(dowód: notatka służbowa z 22.10.2012 r., k. 157-158);

W ramach uzupełnienia złożonej w dniu 21.11.2012 r. inwentaryzacji wykonanych robót na budowie stadionu, firma (...) S.A. z siedzibą w W. złożyła pozwanej Gminie kosztorys powykonawczy dotyczący w.w. zadania.

Kosztorys sporządzony został przez wykonawcę – firmę (...), S.A. z siedzibą w W., a sprawdzony przez inspektora nadzoru M. O.. W wykazie znalazły się też prace wykonywane przez firmę (...). Kosztorys został przedstawiony inwestorowi w dniu 23.11.2012 r.

(dowód: kosztorysy powykonawczy k. 33-88);

Wykonawca generalny robót firma (...) S.A. z siedzibą w W. w piśmie z 14.01.2013 r. oświadczył, że na podstawie zaakceptowanej kwoty bezspornej przez Gminę S. zgodnie z pismem z dnia 9.01.2013 r., z należności przysługującej firmie (...) S.A. z siedzibą w W. od Gminy S. dotyczącej częściowego rozliczenia inwentaryzacji zadania „Budowa stadionu lekkoatletycznego z terenem rekreacyjno-sportowym w ramach systemu (...) wraz z infrastrukturą towarzyszącą w ramach wydatków kwalifikowanych oraz niekwalifikowanych w S.” firma (...) S.A. jest rozliczona z firmą (...), wykonującej roboty budowlane w ramach podwykonawstwa na przedmiotowej inwestycji, w części zaakceptowanej przez Gminę S..

(dowód: pismo z 14.01.2013 r.,k.178).

Dnia 18.01.2013 r. powódka wystawiła trzy faktury dotyczące robót związanych z realizacją zakresu inwestycji na stadionie lekkoatletycznym z terenem rekreacyjno- sportowym w ramach systemu (...)w S..

Fakturą VAT nr (...)z 18.01.2013 r. na kwotę 50 580,31 zł objęte były roboty w szczególności związane z odbiorem robót przeprowadzonym w dniu 17.01.2013 r., a obejmującym drogi dojazdowe (...)i pas zieleni.

Fakturę VAT nr (...) z dnia 18.01.2013 r. na kwotę 595 806,66 zł wystawiono za wykonanie następujących prac: ułożenie sieci kanalizacji sanitarnej, osypki z kruszyw, ziemi urodzajnej i podbudowy pod nawierzchnię syntetyczną.

Natomiast faktura VAT nr (...) z dnia 18.01.2013 r. na kwotę 67 056,80 zł wystawiono za robot, które obejmowały: studzienkę wodomierzową oraz koalescencyjny separator substancji ropopochodnych

(dowód: faktura VAT nr (...), k. 31, protokół odbioru robót, k. 32, faktura VAT nr (...), k. 92, protokół odbioru robót, k. 93, faktura VAT nr (...), k. 89, protokół odbioru robót k. 90-91);

Firma (...) S.A. z siedzibą w W., już będąc w stanie upadłości, wystawiła fakturę VAT (...) z 3.07.2013 r. na kwotę 1 058 684,63 zł.

W dniu 09.08.2013.r Gmina S. zapłaciła na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 578 097,11 zł, potrącając sumę 61 952,90 zł na zabezpieczenie.

(dowód: faktura VAT (...), k. 190, potwierdzenie wykonania operacji, k. 191-192).

Sąd zważył co następuje:

Powódka dochodzi zapłaty wynagrodzenia w wysokości 889 343,77 zł od strony pozwanej Gminy S.tytułem wykonanych przez powódkę, na zlecenie głównego wykonawcy firmy (...) S.A.z siedzibą w W.(obecnie w stanie upadłości likwidacyjnej), robót budowlanych na stadionie w S.w ramach systemu (...).

Na kwotę dochodzoną w pozwie składają się należności z wystawionych przez powódkę w dniu 18.01.2013 r. faktur o nr (...) na kwoty odpowiednio 50 580,31 zł, 595 806,66 zł i 67 056,80 zł oraz kwota w wysokości 175 900 zł wynikająca, zdaniem powódki, z kosztorysu powykonawczego, który został sporządzony przez generalnego wykonawcę robót – firmę (...) S.A. z siedzibą w W..

Jednocześnie powódka podkreśliła, że były to prace dodatkowe, nie objęte pisemną umową nr (...) zawartą pomiędzy powódką jako podwykonawcą i (...) S.A. z siedzibą we W. jako Wykonawcą. Jednocześnie powódka wskazała, że swoje roszczenie skierowała do pozwanej Gminy S. jako inwestora, którego odpowiedzialność wywodzi z przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu, bowiem „w obliczu braku możliwości wywodzenia roszczenia z pierwotnego stosunku prawnego na podstawie art. 647¹ k.c., wobec niepodpisania aneksów rozszerzających zakres umów z podwykonawcą, roszczenie o zapłatę kieruje bezpośrednio do pozwanego, który został bezpodstawnie wzbogacony”.

W dalszych pismach procesowych powódka wskazywała jednocześnie, że pozwana w sposób wiążący wyraziła zgodę na uczestnictwo powódki jako podwykonawcy w procesie inwestycyjnym.

Pozwana wnosząc o oddalenie powództwa w całości kwestionowała przede wszystkim zasadę swojej odpowiedzialności. Wskazywała, że roszczenie wywiedzione z tytułu przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu jest bezzasadne, albowiem pozwana w żaden sposób nie jest wzbogacona, gdyż rozliczyła się w całości z realizowanego projektu. Poza tym powódka roszczenia swojego z bezpodstawnego wzbogacenia nie udowodniła.

Dodatkowo pozwana wskazywała, że roszczenie powódki nawet wywiedzione z art. 647¹ § 5 k.c. nie zasługuje na uwzględnienie z uwagi na brak zgody inwestora na zawarcie umowy z podwykonawcą, co jest w ogóle warunkiem przypisania stronie pozwanej odpowiedzialności.

Przy tak zarysowanym stanowisku stron i wskazywanym przez nie stanem faktycznym, w pierwszej kolejności oceny wymagało ustalenie, czy można za podstawę prawną żądania powódki przyjąć treść normy art. 647¹ § 5 k.c.

Przepis ten nakłada solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę (powódkę A. P. (2)) zarówno na wykonawcę, który z nim zwiераł umowę o podwykonawstwo (firmę (...) S.A.) jak i inwestora, czyli w tym przypadku przypisywałby odpowiedzialność stronie pozwanej.

Tak daleko idąca odpowiedzialność inwestora jest jednak uzależniona od spełnienia kilku warunków określonych w art. 647¹ § 1-4 k.c.

W myśl § 1 tego artykułu, w umowie o roboty budowlane, zawartej między inwestorem a wykonawcą (generalnym wykonawcą), strony powinny ustalić zakres robót, które wykonawca będzie wykonywał osobiście lub za pomocą podwykonawców. Z kolei art. 647¹ § 2 k.c. stanowi, że do zawarcia przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą jest wymagana zgoda inwestora; jeżeli inwestor, w terminie 14 dni od przedstawienia mu przez wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu, wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót określonych w umowie lub projekcie, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy. Wreszcie, w myśl art. 647¹ § 4 kc, umowy, o których mowa w § 2 i 3, powinny być dokonane w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Z przedstawionych przepisów wynika, zatem, że warunkiem przypisania takiej obciążającej inwestora solidarnej odpowiedzialności za prace wykonane przez podwykonawcę jest wyrażenie przez inwestora zgody na zawarcie umowy z podwykonawcą. Może nastąpić to w sposób czynny lub bierny, przy czym w tym drugim wypadku, przy zachowaniu warunków określonych przez art. 647¹ § 2 k.c., ustawodawca stworzył fikcję prawną wyrażenia takiej zgody(tzw. zgoda milcząca).

Wyrażenie zgody w sposób czynny, jak to przesądził Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 29 kwietnia 2008 r., III CZP 6/08 może natomiast nastąpić przez każde zachowanie inwestora, które w sposób

dostateczny ujawnia jego wolę akceptacji umowy zawartej z podwykonawcą (art. 60 k.c.). Tym niemniej zgoda inwestora, wyrażona w sposób dorozumiany czynny (tak jak to jest przyjęte przy zgodzie „milczącej”) jest skuteczna, gdy dotyczy konkretnej umowy, której istotne postanowienia, decydujące o zakresie solidarnej odpowiedzialności inwestora z wykonawcą za wypłatę wynagrodzenia podwykonawcy są znane inwestorowi, albo z którymi miał możliwość zapoznania się (por także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2008 r. V CSK 492/07, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 października 2010 r. II CSK 210/10).

Dodatkowym jednak zabezpieczeniem interesu inwestora przed przypisaniem mu solidarnej odpowiedzialności z wykonawcą, jest wprowadzenie wymogu zawarcia umowy o podwykonawstwo w formie pisemnej pod rygorem nieważności. W ten sposób miało dojść do wzmocnienia wewnętrznych powiązań procesu inwestycyjnego, dania inwestorowi bezpośredniego wpływu na wybór podwykonawców i treść zawieranych z nimi umów. W cyt. powyżej uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 29 kwietnia 2008 r. podkreślono, że w umowie o podwykonawstwo należało wskazać, jakie konkretnie roboty (zadania) objęte są zakresem wskazanym w art. 647¹ § 1 k.c. oraz wynagrodzenie. Zgoda inwestora w każdym wypadku będzie zatem skuteczna tylko wtedy, gdy będzie dotyczyła konkretnej umowy, o określonej treści, zawartej lub przynajmniej wstępnie uzgodnionej ze zindywidualizowanym podmiotem w zakresie wszystkich istotnych postanowień, szczególnie tych, które decydują o wysokości wynagrodzenia.

W przedłożonej stronie pozwanej przez wykonawcę firmę (...) S.A. umowie o wykonawstwo robót z dnia 01.03.2012 r. nr (...) zawartej pomiędzy firmą (...) S.A. z siedzibą w W. a powódką działającą jako firma (...) z siedzibą w W., określony został szczegółowo zakres robót podstawowych, objętych akceptacją pozwanej. Z twierdzeń samej powódki, jak i strony pozwanej, które zostały potwierdzone pismem z dnia 14.01.2013 r., wynika, że roboty wykonane przez powódkę w ramach zawartej umowy zostały w całości rozliczone. Wykonawca w piśmie z 14.02.2013r. (k. 178) wskazał, że „firma (...) S.A. jest rozliczona z firmą (...), wykonującą roboty budowlane w ramach podwykonawstwa na przedmiotowej inwestycji, w części zaakceptowanej przez Gminę S.”.

Przedmiotem tego postępowania jest natomiast rozszerzony zakres prac wykonywanych przez powódkę. Należy zwrócić uwagę na to, że powódka wywodzi wyraźnie w pozwie, że dochodzi kwot z tytułu wykonania robót dodatkowych, nie objętych umową, ale niezbędnych do wykonania podstawowego zakresu robót. Powódka w pozwie twierdzi, że w trakcie realizacji prac budowlanych pozwany przedstawił projekt zamienny, który określił jako „niekwalifikowane roboty dodatkowe”. Rozliczenie miało nastąpić kosztorysem powykonawczym. Powódka po wykonaniu prac dodatkowych przedstawiła firmie (...) S.A. w grudniu 2012r. fakturę VAT, która nie została jednak przez ten podmiot uregulowana, gdyż – jak wynika z odpowiedzi firmy (...) S.A. - nie zostały one zaakceptowane przez pozwaną jako inwestora. W tej sytuacji zwróciła się bezpośrednio o zapłatę do inwestora - pozwanej Gminy S.. Za wykonane roboty w ramach inwestycji w S. wystawiała faktury o numerach (...) z dnia 18.01.2013 r. na kwoty 50 580,31 zł, 595 806,66 zł i 67 056,80 zł oraz kosztorys powykonawczy, sporządzony przez wykonawcę – firmę (...) S.A. z dnia 22.11.2012 r., na łączną kwotę 175 900 zł

Należy przy tym zwrócić uwagę, że faktury stanowiące podstawę roszczenia powódki, choć obejmowały roboty związane z realizacją zakresu inwestycji na stadionie lekkoatletycznym z terenem rekreacyjno- sportowym w ramach systemu(...)w S., nie obejmowały jednak czynności wymienionych w treści przedstawionej Inwestorowi przez Wykonawcę do akceptacji umowy nr (...).

Faktury wystawione przez powódkę dotyczyły prac związanych z budową drogi dojazdowej (...)i pasem zieleni (faktura VAT nr (...)), ułożenia sieci kanalizacji sanitarnej, obsypki z kruszyw, ziemi urodzajnej i podbudowy pod nawierzchnię syntetyczną (faktura VAT nr (...)) oraz budowy studzienki wodomierzowej oraz koalescencyjnego separatora substancji ropochodnych (faktura VAT nr (...)). Co do pozostałego zakresu robót, trudno jest określić jakie właściwie prace wykonane zostały właśnie przez powódkę, albowiem kosztorys powykonawczy, który został sporządzony nie przez powódkę, ale przez generalnego wykonawcę robót – firmę (...) S.A. obejmował znacznie szerszy

zakres prac (także obejmował roboty wykonywane przez samego wykonawcę firmę (...) S.A.). Trudno też ocenić jakie ewentualnie wynagrodzenie należne jest samej powódce z tytułu wykonywanych w ramach tego rozliczenia prac..

Istotne jest jednak to, że zakres zleconych prac dodatkowych, wykonanych przez powódkę (tej okoliczności strony nie kwestionowały) wraz z określeniem wynagrodzenia nie zostały ujęte w żadnej **pisemnej umowie** pomiędzy stronami tej inwestycji. Skoro taka umowa i to w formie pisemnej nie została sporządzona, nie można też uznać, że takiej treści umowa mogła być zaakceptowana przez inwestora, co potwierdza stanowisko pozwanej która twierdzi, że w żaden sposób nie wyrażała zgody na wykonywanie prac dodatkowych przez powódkę.

Tym samym więc dla odpowiedzialności pozwanej jako Inwestora nie znajdzie zastosowania przepis art. 647¹ § 5 k.c., bowiem jak wskazywano na wstępie niniejszych rozważań przepis art. 647¹ § 4 k.c. zastrzega dla umowy z podwykonawcą formę pisemną pod rygorem nieważności, zaś zgodnie z art. 77 § 1 k.c. uzupełnienie lub zmiana takiej umowy również wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności. Wobec braku pisemnej umowy zmieniającej zakres robót powierzonych podwykonawcy, a także ustalającej wysokość należnego z tego tytułu wynagrodzenia, w zakresie objętym niniejszym pozwem nie powstała gwarancyjna odpowiedzialność pozwanej Gminy jako Inwestora.

Podkreślić jeszcze raz należy, że solidarna odpowiedzialność inwestora obejmuje jedynie wynagrodzenie należne podwykonawcy wynikające z ważnej umowy zawartej z generalnym wykonawcą. Powódka natomiast w niniejszej sprawie dochodzi należności za prace wykonane dodatkowo, nie objęte zakresem robót ustalonym w umowie nr (...) z dnia 01.03.2012 r.

Skoro więc zakres prac wykonywanych przez powódkę nie był przedstawiony do akceptacji pozwanej i powódka na wykonanie tych prac nie uzyskiwała wymaganej zgody inwestora, nawet wywiedzionej per facta concludenta, inwestor jest zwolniony od odpowiedzialności za brak zapłaty za wykonane roboty podwykonawcy.

Tym samym Sąd oddalił wnioski dowodowe zgłoszone przez powódkę o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadków na okoliczność wyrażenia zgody przez pozwaną na podwykonawstwo przez firmę powódki, bowiem w okolicznościach niniejszej sprawy nie miało to istotnego znaczenia dla jej rozstrzygnięcia.

Jeżeliby pominąć wymóg szczegółowego przedstawienia i to w formie pisemnej zakresu prac wykonywanych przez podwykonawców do akceptacji inwestorowi, inwestor ponosiłby względem podwykonawcy odpowiedzialność absolutną, a wymóg uzyskania jego zgody byłby iluzoryczny. Stałoby to też w oczywistej sprzeczności z powoływanym jednym z celów uregulowania zawartego w art. 647¹ k.c., jakim miało być wzmocnienie wewnętrznej struktury powiązań uczestników procesu budowlanego i danie inwestorowi możliwości wpływu na wybór podwykonawców i treść zawieranych z nimi umów. Podzielić również należy poglądy zaprezentowane w powołanej uchwale Sądu Najwyższego w myśl których, ustawowa odpowiedzialność za cudzy dług jest konstrukcją rzadko stosowaną w przepisach; występuje tylko w wypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją prawną obciążonego, dlatego w drodze wykładni w zgodzie z normami konstytucyjnymi należy zapewnić odpowiednią ochronę usprawiedliwionych interesów inwestora. Inwestor na podstawie art. 647¹ § 5 k.c. zostaje obciążony odpowiedzialnością za realizację umowy, której nie jest stroną i na której wykonanie nie ma bezpośredniego wpływu. Odpowiedzialność ta łączy się z ryzykiem dwukrotnej zapłaty wynagrodzenia - raz wykonawcy, a drugi raz podwykonawcy, gdy wykonawca, mimo otrzymanej od inwestora zapłaty, nie zaspokoił podwykonawcy. Surowy skutek wyrażenia zgody przez inwestora - nałożenie na niego solidarnej odpowiedzialności za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcy - wymaga więc zagwarantowania mu minimalnej ochrony prawnej, którą zapewnia znajomość okoliczności pozwalających oszacować zakres i stopień zagrożenia wynikającego z przyjmowanej odpowiedzialności (por. też uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2006 r., III CZP 36/06).

W tej sytuacji, wobec braku podstaw do przypisania pozwanej odpowiedzialności na podstawie przepisów art. 647¹ k.c., ustaleniu podlegało to, czy podstawą odpowiedzialności pozwanej mogły by być przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu tj. przepisów art. 405 - 410 k.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażany jest pogląd, że w sytuacji, gdy nieważność umowy o roboty dodatkowe ze względu na niezachowanie formy, uniemożliwia zasądzenie równowartości robót dodatkowych jako wynagrodzenia, nie ma przeszkód, aby równowartość tych robót uwzględnić na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu, skoro o ich wartość strona pozwana bezspornie została wzbogacona (m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2011 r. II CSK 414/0). Jednakże, jak to wyjaśnił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 1 grudnia 2010 r. I CSK 64/10, dopuszczając w świetle regulacji art. 321 k.p.c. możliwość zasądzenia na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu kwoty dochodzonej jako wynagrodzenie umowne za wykonane roboty budowlane, należy pamiętać, że uwarunkowane jest to zbieżnością stanu faktycznego obu tych roszczeń na tle konkretnego stanu faktycznego ustalonego w rozpoznawanej sprawie. Warunkiem jest to, by w okolicznościach sprawy podstawa faktyczna roszczenia o wynagrodzenie umowne nie różniła się w sposób istotny od podstawy świadczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia.

Zdaniem Sądu, okoliczności faktyczne niniejszej sprawy oraz kierunek prowadzonego postępowania dowodowego wynikający niejako z podstawy prawnej roszczenia opartej na przepisie art. 647¹ k.c. nie dają podstaw do uznania, że odpowiedzialność pozwanej mogą uzasadniać przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu; nie ma bowiem zbieżności faktycznej między takim roszczeniem a żądaniem wynikającym z przyjęcia solidarnej, gwarancyjnej odpowiedzialności pozwanego jako inwestora za prace objęte umową zawartą przez wykonawcę z podwykonawcą. Powódka nie wskazywała bowiem okoliczności świadczących o wzbogaceniu pozwanej kosztem majątku powódki oraz co istotne, nie wykazała wartości ewentualnego wzbogacenia pozwanej, co też słusznie zarzuciła strona pozwana w odpowiedzi na pozew.

Z treści art. 405 k.c. wynika, iż kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Do powstania roszczenia o wydanie bezpodstawnego wzbogacenia wymagane jest zaistnienie następujących warunków:

- aby ktoś uzyskał korzyść, czyli wzbogacił się;
- aby ta korzyść została osiągnięta z majątku innej osoby, czyli by nastąpiło zubożenie tej osoby;
- aby między wzbogaceniem a zubożeniem zachodził związek;
- aby uzyskanie korzyści nastąpiło bez podstawy prawnej.

Wzbogaceniem się jest uzyskanie korzyści majątkowej kosztem innej osoby. Przy bezpodstawnym wzbogaceniu „zysk” ten musi ktoś osiągnąć w postaci wzbogacenia, bez którego roszczenie o zwrot nie mogłoby w ogóle powstać. Jest rzeczą obojętną, w jaki sposób i za czyją sprawą ktoś uzyskał korzyść kosztem innej osoby - rozstrzyga tu bowiem fakt, że jakaś wartość przeszła bez podstawy z majątku jednej osoby do majątku drugiej. Między zubożeniem i wzbogaceniem musi zachodzić tego rodzaju zależność, by można uznać, że są to dwie strony tego samego przesunięcia jakiejś wartości z jednego majątku do drugiego. Przesunięcie majątkowe musi nastąpić bez przyczyny, która usprawiedliwiałaby wzbogacenie. Legitymowanym do roszczenia o wydanie bezpodstawnego wzbogacenia jest każdy, czym kosztem nastąpiło wzbogacenie. Do zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia jest obowiązany tylko, ten, kto uzyskał korzyść majątkową.

Do powstania zobowiązania, którego podstawę stanowi art. 410 k.c. dochodzi natomiast w ten sposób, że wzbogacony uzyskuje bez podstawy prawnej korzyść majątkową w wyniku spełnienia świadczenia przez zubożonego. Brak podstawy prawnej oznacza brak *causae* świadczenia lub jej wadliwość. Przy ocenie czy miało miejsce nienależne świadczenie istotna jest podstawa prawna i cel świadczenia, a nie podstawa prawna wzbogacenia. *Condictio sine causa* ma zastosowanie wtedy, gdy czynność prawna, w wyniku której zostało spełnione świadczenie jest nieważna. Spełnienie nienależnego świadczenia powoduje przysporzenie w majątku osoby, na rzecz której zostało spełnione. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 marca 2004 r., II CK 89/03 (nie publ.), brak podstawy prawnej świadczenia należy ujmować w sposób obiektywny, jako brak tytułu prawnego legitymizującego przesunięcie korzyści

majątkowej do majątku wzbogaconego. Tytuł ten może wynikać z czynności prawnej, ustawy, aktu administracyjnego lub orzeczenia sądowego. Prawną podstawę takiego przysporzenia może także stanowić czynność prawna osoby trzeciej, jak również można jej poszukiwać poza stosunkiem zubożony - wzbogacony. Nie zachodzi bezpodstawne wzbogacenie w wypadku nienależnego świadczenia, jeżeli przejście korzyści z majątku zubożonego do majątku wzbogaconego następuje na podstawie umowy wzbogaconego z osobą trzecią. Tożsame stanowisko wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 grudnia 2005 r., V CK 389/05 (nie publ.).

Z ustaleń faktycznych poczynionych w niniejszej sprawie wynika, że pomiędzy wykonawcą a podwykonawcą nie została zawarta umowa w formie pisemnej na dodatkowe niekwalifikowane roboty budowlane, które mogłyby podlegać akceptacji ze strony inwestora (pозwanej). Powódka w zakresie wykonanych dodatkowo prac nie miała więc statusu podwykonawcy w stosunku do pozwanej Gminy. Ale najprawdopodobniej wiązała ją umowa ze spółką (...), chociażby zawarta w formie ustnej. Umowa taka nie musi bowiem zawarta być w formie pisemnej. Forma pisemna dla zawarcia umowy o roboty budowlane zastrzeżona jest bowiem tylko dla celów dowodowych, przeciwnie niż to jest dla przypisania inwestorowi odpowiedzialności na podstawie art. 647¹ k.c. Inwestora wiązała natomiast ważna umowa z generalnym wykonawcą. Ma to tylko ten skutek, że umowa z powódką została zawarta poza zakresem unormowania określonego w art. 647¹ k.c., co czyni niemożliwym dochodzenie roszczeń do inwestora na podstawie tego przepisu, natomiast nie ma wpływu na istnienie zobowiązania kreującego obowiązek świadczenia na rzecz kontrahenta, który był adresatem świadczenia mającego podstawę prawną w tej umowie. Gmina była finalnym odbiorcą tego świadczenia, ale w sposób pośredni, bo uzyskane przysporzenie miało najprawdopodobniej podstawę w ekwiwalentnej umowie łączącej ją z generalnym wykonawcą, który spełniał na jej rzecz swoje świadczenie. Podstawa prawna przesunięcia majątkowego (świadczenia) leżała więc poza stosunkiem zubożony – wzbogacony i miała swoje źródło w ważnych umowach wzbogaconego z generalnym wykonawcą i powódki ze zlecającym jej wykonanie robót.

W konsekwencji stwierdzić trzeba, że podstawa prawna świadczenia mająca swe źródło w ważnej umowie zawartej z osobą trzecią wyklucza roszczenie podwykonawcy do inwestora na podstawie art. 410 k.c.

Wskazać dodatkowo należy, że Sąd Najwyższy przyjmując możliwość zastosowania przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu do roszczeń wykonawcy, wypowiedział się w stanach faktycznych, w których stosunek zobowiązaniowy, który okazał się nieważny, łączył bezpośrednio inwestora z wykonawcą (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 2 listopada 2007 r., II CSK 344/07, z dnia 2 lutego 2011 r., II CSK 414/10, z dnia 11 marca 2010 r., IV CSK 401/10 - nie publ.). Odpowiedzialność inwestora jest uregulowana w sposób szczególny w art. 647 k.c., gwarantujący ochronę interesów obu stron procesu inwestycyjnego i zastosowanie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu w wypadku nieważności umowy, aczkolwiek nie wykluczone, nie znajduje zastosowania w każdym stanie faktycznym, a jedynie w takim, którego analiza prowadzi do wniosku, że zostały spełnione przesłanki odpowiedzialności określone w art. 405 k.c. lub 410 k.c.

Niezależnie jednak od tych rozważań roszczenie powódki z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia nie mogłoby zostać uwzględnione także i z tego powodu, że nie zostało udowodnione co do wysokości.

Zasądzeniu na podstawie art. 405 i nast. k.c. podlega zwrot wzbogacenia, a więc zwiększenie majątku pozwanego - inwestora, w związku z wykonaniem prac przez powódkę. Inne zatem okoliczności faktyczne są w takiej sytuacji przedmiotem dowodu i ustalenia niż w przypadku ustalania wysokości umówionego wynagrodzenia. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 1 grudnia 2010 r., sygn. I CSK 64/10 (LEX nr 811813) w sytuacji, gdy podstawą zasądzenia należności było bezpodstawne wzbogacenie pozwanego kosztem powoda, powód, zgodnie z art. 6 w zw. z art. 410 § 1 i art. 405 k.c., powinien wykazać jakie roboty budowlane, wzbogacające pozwanego, wykonał na jego rzecz i jaka jest wartość tego wzbogacenia na dzień wyrokowania.

Powódka tymczasem, wbrew ciążącemu na niej obowiązkowi, nie wykazała na czym polegać by miało bezpodstawne wzbogacenie pozwanej Gminy. Powoływała się jedynie na wartość wykonanych prac ujętych w fakturach oraz

wskazanych w ramach sporządzonego przez wykonawcę kosztorysu powykonawczego, które statuowały kwotę dochodzoną pozwem.

Zdaniem Sądu, przy ustalaniu okoliczności decydujących dla świadczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, takie dokumenty nie mogą być podstawą wyliczenia „wzbogacenia”, są one bowiem rachunkiem wystawionym przez powódkę za wykonanie określonych robót budowlanych, zgodnie z umową i za określonym umownie wynagrodzeniem, w tym wliczonym zyskiem dla samej powódki – nie jest zaś dowodem określającym wartość bezpodstawnego wzbogacenia pozwanego kosztem powódki. A już tym bardziej takiego dowodu nie może stanowić przedłożony kosztorys albowiem wycena robót została sporządzona na potrzeby firmy (...) S.A. i dotyczyła tego podmiotu, nie powódki. Ponadto nie wynika z niego jakie prace i o jakiej wartości wykonała sam powódka.

Aby ocenić roszczenie powódki, przyjmując za podstawę prawną bezpodstawne wzbogacenie, przeprowadzone postępowanie dowodowe musiałyby być prowadzone w zakresie wartości bezpodstawnego wzbogacenia. W niniejszej sprawie postępowanie nie było prowadzone w tym kierunku. Nie można przyjąć bowiem aby wskazana na fakturach kwota zapłaty za wykonane prace stanowiła wartość bezpodstawnego wzbogacenia. Wzbogacenie obejmuje bowiem jedynie „korzyści” jakie ostatecznie uzyskał wzbogacony, nie zawsze jest to zbieżne z wysokością świadczenia jakie jest należne za wykonania czynności przysparzających. W judykaturze wskazuje się na wąską koncepcję zakresu obowiązku zwrotu. Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 29.04.2005 r., w sprawie V CK 537/04 i z dnia 7.11.2007 r., w sprawie II CSK 347/07 oraz z dnia 5.12.2006 r., w sprawie II CSK 327/06, w których co do zasady przyjął możliwość zasądzenia równowartości robót na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu, w sytuacji gdy umowa o roboty budowlane jest nieważna, podkreślał, że należne z tego tytułu wynagrodzenie nie może wynikać z sum przedstawionych na fakturach, które obejmowały równowartość robót powiększoną o należny zysk dla wykonawcy tych robót. Wykazanie tej wartości wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego w zakresie ustalenia o jaką kwotę pozwany się wzbogacił.

Ustalając w niniejszym postępowaniu wysokość należnej powódce kwoty należałoby zatem określić wartość samego wzbogacenia pozwanego i przy określeniu kwoty odpowiadającej wartości robót wykonanych na określonym terenie, przy zaistnieniu określonych warunków, zużytych materiałów i poniesionych nakładów pracy oraz ustalić czy tak ustalona wartość robót odpowiadała właśnie wartości robót ujętych w fakturze. Ustalenia w powyższym zakresie mogłyby zostać dokonane w oparciu o opinię biegłego, który przy użyciu wiadomości specjalnych ustaliłby tą wartość przy uwzględnieniu charakteru wykonanych prac. Niewątpliwie ciężar dowodu co do istnienia wzbogacenia po stronie pozwanego obciąża, zgodnie z art. 6 k.c., powódkę, która nie wskazała żadnych okoliczności ani nie powołała żadnych dowodów zmierzających do wykazania tego faktu, a Sąd nie znalazł żadnych podstaw aby w okolicznościach niniejszej sprawy, jeszcze w sytuacji gdy powódka reprezentowana jest przez fachowego pełnomocnika, a jej roszczenie wynika z prowadzonej przez powódkę działalności gospodarczej, podjąć inicjatywę dowodową z urzędu.

Szczególnie, że dla oceny czy doszło do wzbogacenia pozwanego i w jakim zakresie, istotne znaczenie miałyby też ustalenie, czy pozwany w jakiegokolwiek części uścił wynagrodzenie obejmujące także należność za prace dodatkowe wykonane przez powódkę. O ile bowiem fakt zapłaty wynagrodzenia wykonawcy nie zwalniałby inwestora z odpowiedzialności wynikającej z art. 647¹ § 5 k.c., o tyle okoliczność ta miałaby niewątpliwie wpływ na ocenę czy pozwany faktycznie może być uznany za wzbogaconego bezpodstawnie kosztem powódki.

Pozwana twierdzi bowiem, że rozliczyła się z wykonawcą przedstawiając na tę okoliczność faktury i potwierdzenie przelewów (faktura FV (...) k. 195-196 z potwierdzenie wykonania przelewu – k. 214, oraz fakturę VAT (...) z 3.07.2013r. na 1.058 684,63 zł z potwierdzeniem przelewu k. 190-192). Nie zostało natomiast w tym postępowaniu wykazane, że zapłata dokonana przez inwestora na rzecz wykonawcy nie obejmowała, choćby w części, prac dodatkowych wykonywane przez powódkę.

W tej sytuacji uznać należy, że roszczenie powódki czy to oparte na przepisie art. 647¹ § 5 k.c. czy też wywiedzione z przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu z przyczyn omówionych powyżej nie mogło zostać uwzględnione.

Dlatego też Sąd oddalił powództwo jako bezzasadne w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach procesu w punkcie II sentencji wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i stosowanie do wyniku tego postępowania obciążył powódkę obowiązkiem zwrotu kosztów procesu, poniesionych przez s pozwaną, na które składają się koszty zastępstwa procesowego ustalone na podstawie § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu, powiększone o opłatę skarbową od pełnomocnictwa.